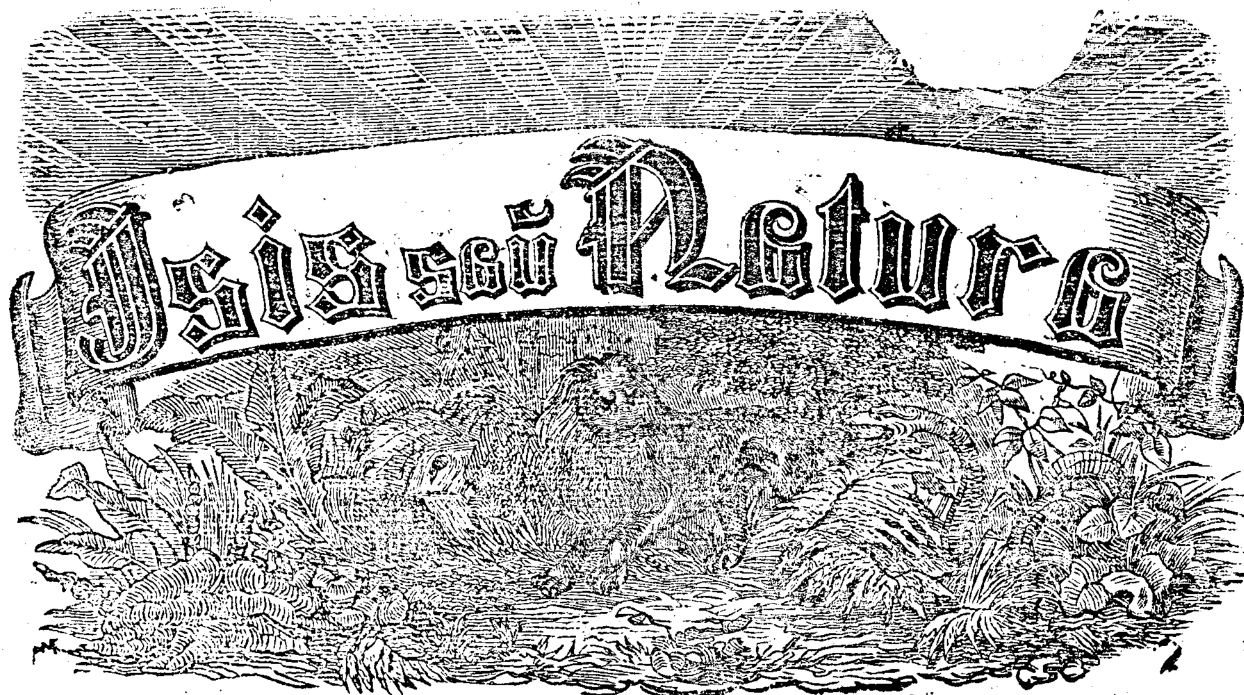

JURNAL

ПЕNТРȢ РЕSПЇNDIРЕА ШТIИNЦЕЛОРȢ NАТȢРАЛЕ ШI ЕSАКТЕ, ÎN ТОАТЕ КЛАSЕЛЕ

Pedigeatъ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 26. (Anȣлȣ алȣ патрȣлеа) Бȣкȣрешtї 15 Iȣлiе, 1859.

Konpindерea: Леџiле тъpitiшȣлȣї în natȣpъ.— Erodiulŭ.— Despре тъсȣpiле antiче — Комȣnikaцiȣnї sчientifiче miчї.

Леџiле тъpitiшȣлȣї în natȣpъ.

V. (Ȣртаре.)

De шi, sȣв пȣnktȣл веdереї a istopieї natȣpале шi a filantpопieї, тоџї oamenії de difepite pase sîntemȣ fpaџї, fiinџe d'o sinгȣpъ sneџъ; кȣ toate ачеstea, nȣ e de tъгъdȣit къ pasa албъ saȣ кaȣкasikъ este pasa чea npiвeлeџiatъ de natȣpъ. Пе ачеastъ pasъ, natȣpa a înzestpat'o кȣ toate бȣnȣpiле; пе dînsa a xotъpît'o a domni лȣmea шi a o dȣче пе калеа чiвiлizaџiȣneї. Апої nȣtemȣ sъ ziчem къ, nînъ kîndȣ toate paseле колорatе nȣ вор fi, nînъ ла ȣn градȣ, aвsopвite npin чea албъ, nînъ atȣnчї кȣлmea чiвiлisaџiȣneї a џenȣлȣї ȣmanȣ nȣ ва sosi. Dap npintp'ачеste aвsopвipї, nȣ nȣmaї къ paseле колорate se вор îmвȣnъtъџi, чi шi кеар pasa noastpъ албъ ва кîштiга mȣлtȣ; къчї ea 'шi ва însȣшi шi кȣaлiтъџiле бȣne але ачеstopȣ pase колорate, каре лipseskȣ поъ. Еȣропа noastpъ, devine din zi în zi maї înџелеаntъ dap maї npozaikъ; къчї вioiчiȣnea fantasieї, nȣ este fopџa oтȣлȣї кȣлtȣpeї din seкȣлȣл nostpȣ. Negpешit къ ва sosi ȣn timпȣ, kîndȣ ачеstȣ defeктȣ aл fantasiї sъ ва faче npea simџitopȣ ла Еȣропееnї, atȣnчї eї вор алерга ла крȣчiamentȣл paseї лор кȣ ачеea a Asieї шi Амерiчеї, npin каре вор npospeta, ка sъ ziчem аша, pasa лорȣ.

Пе temeiȣлȣ крȣчiamentȣлȣї paseлор шi amestекъреї întp'înшiї, este вazatъ imnoptanџa imensъ a emiгpaџiȣneї попȣлiлорȣ. Tot d'aȣna dȣпе епоче mapї a emiгpaџiȣneї попȣлiлорȣ, a

ешitȣ̆ o лȣme пȣоъ de oamenĭ пȣоĭ проаспецĭ плinȣ̆ de tinереце, de віroape ші de fante марĭ. Dȣпе къdереа Ромеĭ de кътре варварĭ, Гоцĭ, Алеmanĭ ш. ч. л. s'a пердȣt кȣлтȣра antikъ; dap s'a пердȣt ші кренеditatea antikъ în каре а вецеtat imперiȣл Ромеĭ ші лȣmea романъ în челе dȣпе ȣрmъ sекȣле але esistenцеĭ eĭ. Din Рома декрепide, amestekatъ кȣ sînцеле tînърȣ̆ ал варварілор Tetonĭ каре аȣ̆ пъвълit аколо, аȣ̆ ешit попȣлĭ пȣоĭ каре аȣ̆ fondat o лȣme пȣоъ ші каре портȣ̆ ші акȣm ȣп viitорȣ̆ imensȣ̆ în sînȣл лор. Astea sîntȣ̆ тоцĭ попȣлiĭ modерпĭ порtatорĭ чівілizaцiȣпеĭ Еȣропене (Франчеziĭ Цермаniĭ, Енглеziĭ Italianiĭ, Ромînіĭ etc). De ачееа, importanца omenipeĭ пȣ resideînтр'ȣпȣ̆ sinгȣрȣ̆ попорȣ̆; viitорȣл ȣmanitъцеĭ, провеdinца пȣ л'а konfiat în mîna ȣпȣĭ sinгȣрȣ̆ попȣлȣ̆, kîtȣ̆ de алесȣ̆ ші de перfektȣ̆ къ арȣ̆ fi. Nȣmaĭ în ȣnitatea тȣтора раселор de oamenĭ песте tot пъmîntȣ, reside misтеріȣлȣ̆ misiȣпеĭ лорȣ̆. Kînd o расъ saȣ̆ ȣпȣ̆ попȣл ва sъ zideaskъ împрецiȣрȣл лȣĭ паркъ ȣпȣ̆ zidȣ̆ de Kina în kontpa тȣтора amestekърілорȣ̆ кȣ strеinĭ, în kontpa тȣтора "înрîȣрілорȣ̆ strеine", aчесте naцiȣпĭ, 'шĭ а тъiat însȣшĭ калеа desвoлтъреĭ fiziче ші морале, 'шĭ а тъiat mizлокȣл d'a se перfекцiona din zi în zi maĭ mȣлтȣ̆. Къчĭ пȣ е ȣпȣ̆ попорȣ̆ în лȣme, ка sъ'шĭ fie sinгȣрȣ îndestȣлъторȣ̆; тоцĭ învъц ȣпȣл de ла алтȣ, тоцĭ приimesk ȣпȣл de ла алтȣ îmбȣпътъцiрĭ fiziче ші морале; челе fiziче прin лецеа mъpitiшȣлȣĭ bazat пе прinчiпiȣлȣ̆ кpȣчiamentȣлȣĭ раселор; челе морале прin fpikцiȣпеа ideiлорȣ̆. Къчĭ întokmaĭ ка din fpikцiȣпеа кременȣлȣĭ кȣ оцеллȣ̆, аша ші din fpikцiȣпеа ideiлорȣ̆ ese skîntеĭ de лȣminъ каре пе лȣmineazъ ші пе înкълzeskȣ̆.

Dakъ пе d'o парте amȣ̆ възȣtȣ̆ în артiколеле трекȣте kîtȣ̆ de фолоsitoape sîntȣ̆ mъpitiшȣpiле bazate пе кpȣчiamentȣлȣ̆ раселорȣ̆, пȣтеmȣ̆ акȣmȣ̆ sъ dovedimȣ̆ пе d'алтъ парте kîtȣ̆ de вътъmъtoape sînt mъpitiшȣpiле esklȣzive че se ȣрmeazъ întpe niште kaste saȣ̆ famiлiĭ foapte mърцinite. *Loevin Schueking* a demonstpatȣ̆ kîtȣ̆ de вътъmoape пentpȣ ценерацiȣпiле viitoape, sînt mъpitiшȣpiле каре, în ȣpma ȣпора прежȣdекъцĭ apistokpatiче, пȣ трекȣ̆ черкȣлȣ̆ ȣпеĭ famiлiĭ. Аша s. e. авеа maĭ nainte лорzi англеzĭ обiчеiȣлȣ̆ къ пȣ лȣа de femee de kîtȣ̆ fete de лорzĭ, прin ȣpmape mъpitiшȣлȣ̆ лорȣ̆ ера mъpцinitȣ̆ în kasta лорziлорȣ̆; апоĭ déja sȣв George III s'a stinsȣ̆ 74 de famiлiĭ de лорzĭ! Este iaрȣ̆ pemapkaвiлȣ̆ къ s'a аpъtatȣ̆ къ, kîndȣ̆ o pamȣpъ a ȣпеĭ famiлiĭ se stinцe, кȣpîndȣ̆ se stinгȣ̆ ші челе-лалте pamȣpĭ але aчестеĭ famiлiĭ, паркъ famiлia арȣ̆ fi ȣпȣ̆ adevъpatȣ̆ арборȣ̆ ла каре веdemȣ̆ къ, kîndȣ̆ o pamȣpъ a ȣпеĭ кpъчĭ se ȣsȣкъ, se ȣsȣкȣ̆ кȣpîndȣ̆ ші челе-лалте pamȣpĭ каре крескȣ̆ пе aчеastъ кракъ. Пе d'алтъ парте s'a аpъtatȣ̆ къ, kîndȣ̆ întp'o famiлie de новiлĭ s'a fъкȣtȣ̆ mezaлieanцa (кȣ пеновiлĭ), famiлia se проsпъteazъ ші кȣ kîtȣ̆ sîntȣ̆ maĭ пȣцinĭ mesaлiaлienцĭ întp'o famiлie, кȣ atîtȣ̆ o pamȣpъ se deцепереazъ ші moape maĭ кȣpîndȣ̆ ші челе-лалте pamȣpĭ sîntȣ̆ esпȣse пеpikȣлȣлȣĭ mopцiĭ. Mȣлте din dinastiiле dominante каре цine акȣmȣ̆ atîцĭ sекȣлĭ, аȣ̆ ешitȣ̆ d'asemenea „Mesaлianцe" saȣ̆ mъpitiшȣpĭ neкonвenaвiле. Кеар чеа maĭ mape парте a sȣверanілор mapĭ че аȣ̆ domnitȣ̆ asȣпра попȣлiлорȣ̆ лорȣ̆ кȣ mъpeцie ші fepiчipe, ераȣ̆ bastapzĭ. S. e. Willhmu le conquerant, tatълȣ̆ попȣлȣлȣĭ англеzȣ̆ d'astъzi, ера ȣпȣ̆ bastapdȣ̆. Портȣгалiĭ, ziче ȣпȣ̆ istopikȣ̆ п'а авȣtȣ̆ maĭ fepiчitȣ̆ timпȣ̆ de kîtȣ̆ sȣв bastapdȣлȣ̆ Ioan 1 ші sȣв fiȣлȣ̆ sъȣ̆ *Henricŭ navigâtorul.* Ȣпȣ̆ Ziapȣ̆ штiinцifikȣ̆ (газеta Naцioналъ din Berlin) ziче: s'a обsерватȣ̆ къ xîpчiле (капетеле) famiлiiлорȣ̆ apistokpatiче англеze, sîntȣ̆ maĭ miчĭ de kîtȣ̆ ачелорȣ̆ але алтора oamenĭ d'аколо ші, кȣ kîtȣ̆ famiлia a пъstpatȣ̆ maĭ mȣлтȣ̆ пȣpitatea eĭ пеamestekîndȣ-se кȣ вр'ȣпȣ̆ „Parvenu" пеновiлȣ̆, кȣ atîtȣ̆ xîpчеле ші капетеле memвpiлорȣ̆ aчестеĭ famiлiĭ, sîntȣ̆ maĭ miчĭ. Ȣпȣ̆ вestitȣ̆ komite англеzȣ̆, аре ȣпȣ̆ капȣ̆ askȣцitȣ̆ în sȣsȣ̆ каре seamъпъ к'o къпъцînъ de zахарȣ̆.

O konsekȣinцъ tpistъ d'aчеastъ deцепераре în fopmapea xîpчеĭ, este ешipea smintipeĭ. Апоĭ esпepienцa a аpъtatȣ̆, ziче Doktopȣлȣ̆ *Laehr*, къ întpe 17 famiлiĭ de лорzĭ каре аȣ̆ пъstpatȣ̆ mȣлцĭ sекȣлĭ „пȣpitatea sъпцелȣĭ în famiлiiле лорȣ̆ пе къsъtopindȣ-se кȣ memвpiĭ алторȣ̆ famiлiĭ, ȣпа авеа 5 memвpiĭ smintiцĭ, iaрȣ̆ 5 famiлiĭ kîte 3 smintiцĭ; 2 kîte 2 ші 6 famiлiĭ kîte ȣпȣ̆ smintitȣ̆. Aчесте 17 famiлiĭ каре авеа кȣ totȣлȣ̆ 95 indivizĭ, авеа 44 idioцĭ (smintiцĭ проштi) ші 12 skpȣfȣлоші, прin ȣpmape 58 indivizĭ invaлiцĭ! *Kneer Cand* a обsерватȣ̆ къ ȣпȣ̆ moшiерȣ̆ каре a лȣatȣ̆ de nevastъ пе пепоata лȣĭ, авеа 3 копiĭ idioцĭ; dapȣ̆ ла o алтъ къsъtopie iaрȣ̆ întpe mem-

врії ȣпеї ачеліашї famiлії, а възȣtȣ къ întpe 9 копії каре ачеаstъ famiлie а пъскȣtȣ, 5 ера idioџї. Întpe dinastiiле domnitoape în Еȣропа, ачеа din Спаніа а пъstpatȣ маї мȣлtȣ обічеіȣлȣ d'a se къsъtopi întp'înшiї мемврії famiлieї, апоï s'a възȣtȣ къ tokmaї în sînȣлȣ ачестеї dinastiї s'a desвoлtatȣ feлȣpimї de пatimї epeditape (de moштenipe) foapte ȣpîte, întpe алteле шi воала Melancholie de каре а пътimitȣ кеарȣ Carolu V. *Schuking* пȣмеро 14 мемврї аї ачестеї famiлiї pigaле каре аȣ пътimitȣ d'ачеste пatimї. *Алек-sandpȣ Dumas* обсервъ къ, toate famiлiiле îпчепȣ кȣ ероï марї шi ажȣнгȣ ла sfîpшitȣ а продȣче оамепї foapte opdinapї шi мічї. Дȣмасȣ ажȣtъ къ, сънџеле famiлieї Бȣрвопiлорȣ s'a sokotitȣ аша de sакрȣ, de sȣвлimȣ шi de повiлȣ în kîtȣ п'аȣ врȣtȣ съ'лȣ amesteче кȣ сънџеле алтора повiлї din лȣме; апоï finitȣлȣ tpaџiкȣ алȣ ачестеї famiлiї, este destȣлȣ de кȣпоскȣtȣ.

Este în мареа Бpitaпiеї о insektъ каре se пȣмеште Quaker каре аре обічеїȣ къ пȣ съ însoapъ кȣ мемврії ȣпеї алте famiлiї; апоï s'a обсерватȣ къ пікъpї пȣ sîntȣ atîta de zimintiџї (idioџї saȣ мелапколічї) de kîtȣ întpe Quakerї.

În timпȣлȣ nostpȣ s'a întîmплatȣ о fanтъ ремаркавiлъ каре а аpъtatȣ пiпъ ла че градȣ este adeвъpatȣ ачеа че omȣ espȣsȣ aїчї. Пе капȣлȣ de Бȣпа-Спepaпџъ, zіче воіаџіорȣлȣ *Eduard Cretzmar*, съ веде пiште къsъtopiї înкеiate întpe мемврії чеї маї d'апроапе а ȣпеї famiлiї; asemenea къsъtopiї, dȣпе леџiле еȣропеапе, арȣ fi прівіте ка ȣпȣ incestȣ. Апоï, zіче ачестȣ воiaџiopȣ; s'a обсерватȣ къ копії ачесторȣ къsъtopiї, se afлъ în пȣпktȣлȣ de ведере fizikȣ шi мораλȣ întp'о маре stape de degpadape. Сънџеле лорȣ este atîtȣ de stpikatȣ în kîtȣ din чеа маї мікъ ранъ продȣсъ de вр'о ловіре, съ фаче ȣпȣ cancer (карkinon). Апоï шi tepiвiла воалъ пȣмiтъ *Lepra* каре skimвъ fopma ȣмапъ întp'ȣпȣ monstpȣ пȣtpedȣ акоперitȣ de рънi, domпеште маї мȣлтȣ ла „*Боерi*" ȣп попȣл din Капланd шi ла ȣпiї алџiї попȣлї аколо каре аȣ обічеiȣлȣ „*Боерiлорȣ*", пе kîndȣ чеi-лалџi локȣitopi din Афріка sîntȣ skȣtiџї d'asemenea пatimї.

Ȣпȣ алtȣ esemплȣ despre influinџа вътъмътоape а izолаџiȣпеї ȣпȣї попорȣ, пе дъ ȣпiї локȣitopi аї вѫiлорȣ înkoпџiȣpaџї de мȣпџї, în Елвеџіеа, Џерманіеа, Франчіеа шi кеарȣ în ȣпеле distpikte ла поï. Претȣtindenea s'a обserвatȣ къ ачешtї локȣitopi se degpadezȣ кȣ timпȣ, în пȣпktȣлȣ de ведере fizikȣ шi мораλȣ. În ȣпеле локȣрї ȣnde domiпъ о disпоziџiȣпе партiкȣларъ, ачешtї оамепї deвiпȣ „Cretins" saȣ idioџї (прошtї) шi кеарȣ fopмаџiȣпеа капȣлȣї лорȣ, съ мікшȣpeazъ шi se degpadeazъ; în алte локȣрї iї креште о гъшъ шi deвiпȣ пiште monstpiї de оамепї. Пе лîнгъ influinџеле климатiче каре продȣкȣ ачестȣ рѫȣ este înвеdepatȣ къ шi influinџа izолаџiȣпеї întpe ачешtї оамепї înкiшї în мȣпџї шi чеа-лалтъ лȣме, а продȣсȣ ачеаstъ degpadape a лорȣ.

În џепере, оамепii штiȣ foapte пȣџiпȣ съ апреџȣеаскъ importanџа împpeџiȣpъpiлорȣ че influеазъ asȣпра паштереї ȣпȣї копiлȣ. Мȣлте лȣкрȣрї despre каре 'шi înkiпȣеskȣ къ sîntȣ продȣktеле ȣпеї întîмплърi оарве, еспериinџа а аръtatȣ къ sîntȣ efekteле ȣпеї леџi konstante шi пермапепtе. Кеарȣ seкsȣлȣ копiiлорȣ пȣої пъsкȣџi, пȣ e о întîмплаpe azapdoasъ шi *Arago* а аръtatȣ прiп statistikъ, къ în Франџа пaskȣ totȣd'аȣпа маї мȣлџi вьеџi de kîtȣ fete (17 вьеџi ла 16 fete). Ла ачестȣ pesȣлtatȣ а ажȣпsȣ шi *Carl Vogt* în Џерманіа (104 шi 107 вьеџi ла 100 fete) Ачеаstъ обсерваџiȣпе аȣ аръtatȣ къ dакъ amîndoї soџї sîntȣ d'о пȣtpiвitъ în вîpstъ, saȣ dакъ omȣлȣ se însoaръ foapte tîпъpȣ, atȣпчї пaskȣ маї мȣлtȣ fete; din kontpa, kîndȣ omȣлȣ se însoaръ ла вîpsta de 30—40 de aпї шi iеа о певаstъ tîпъpъ de 20—25 de aпї, este о маре проваilitate къ soџia лȣї ва фаче маї мȣлџi вьеџi de kîtȣ fete. În вestȣлȣ Еȣропеї, ȣnde оамепii пaintaџї în вîpstъ iеаȣ fete tinepe, аколо пaskȣ маї мȣлџi вьеџi de kîtȣ fete; din kontpa în opientȣ шi în ȣпеле пърџi але ostȣлȣї Еȣропеї, ȣnde оамепii se însoaръ tinepї, пaskȣ маї мȣлte fete de kîtȣ въpваџї. De ачеаа sîntȣ fete în Еȣропа маї skȣmпе de kîtȣ în opientȣ, de ачеа în opientȣ ȣпȣ omȣ аре маї мȣлte femeї (полiгamie); къчї dакъ fie-каре omȣ аpȣ лȣа пȣмаї о femeе, арȣ fi pъmasȣ мȣлte fete пе мъpiтърї; din kontpa, în Еȣропа fie-каре въpваtȣ aвiеа поate съ'шi гъsеаskъ о sinгȣpъ soџie; de ачеа pъmîпе мȣлџi оамепї „garçons" (флъкъї) пiпъ ла вътрiпеџеа лорȣ. Копiї ȣмвлъ în seksȣлȣ лорȣ dȣпе партеа чеа маї пȣтерпiкъ а пъpiпџiлорȣ лорȣ. Ȣпȣ въpваtȣ ровȣstȣ шi маре aвîndȣ

о femee тікъ ші debілъ, ва авеа мȣлцї бъецї; о femee робȣstъ ші маре, к'ȣнȣ бърбатȣ тікȣ ші debілȣ, ва авеа мȣлte fete.

Еatъ ші о аltъ îмпрецiȣраре кȣріоасъ.

Франчесȣлȣ *Giron* а ажȣнсȣ ла ачелашȣ резȣltatȣ în esперiinцеле sале че а фъкȣtȣ кȣ оіле. Аdекъ, îмперекіndȣ ȣнȣ бербекȣ бътрînȣ ші tape к'о оаіе debілъ saȣ tînъръ, елȣ а dobînditȣ мȣлцї бербечї tinepї; dapȣ, din контра, елȣ а dobînditȣ мȣлte оï femeле.

Пъріnцiї tinepї, факȣ копiї веселї; dapȣ пъріnцiї бътрînї dакъ se întîmплъ съ факъ копiї, копiї лорȣ sîntȣ d'ȣнȣ карактерȣ sepiосȣ ші посоmopîtȣ. Копiї d'аmорȣ, sîntȣ totȣ-d'аȣна *maï ценіалї ші* maï înzestpaцї de naтȣръ de кîtȣ копiї пъскȣцї d'о късъторіе prosaікъ фъръ мȣлtȣ аmорȣ. Мȣлцї din оаmeniї мapї ші imпopтanцї din Рȣsia, аȣ еміtȣ din ашезъmîntȣлȣ пentpȣ копiї гъsiцї пе ȣлiцъ, че esistъ în Петерsбȣрг. — Кîndȣ amîndoї пъріnцiї sîntȣ преа tinepї, аȣ копiї debiлї каре нȣ tpъeskȣ мȣлtȣ. Леціsлatopȣлȣ tpeбȣe съ îngpiжeaskъ къ tînъpȣлȣ съ нȣ se însoape fiindȣ maї tînъpȣ de кîtȣ 25 ші tînъpa съ нȣ se мъpite fiindȣ maї tînъpъ de кîtȣ 20 de anї.

Zmintipea este ȣнȣ dapȣ de moшtenipe каре съ комȣнікъ maї мȣлtȣ din naptea мȣмеї, de кîtȣ din naptea tatȣлȣї. Кîndȣ amîndoї пъріnцiї sîntȣ поеції, рapȣ къ ворȣ авеа копiї iapȣ поеції бȣнї; dapȣ dакъ мȣма este snipitȣaлъ, поеtікъ ші tatȣлȣ ape ȣнȣ snipitȣ adînкȣ, paцiонaбiлȣ, копiлȣлȣ лорȣ ва îmпреȣна paцiȣnea кȣ fantasia ші ва fi ȣнȣ поеtȣ бȣнȣ.

Dapȣ, прекȣmȣ este adeвъpatȣ ачеа че zічеа латінȣлȣ antiкȣ adeкъ: къ ȣнȣ omȣ tpeбȣe съ fie пъскȣtȣ поеtȣ ка съ fie ȣнȣ поеtȣ mape (poëta nascitur) asemenea ші мȣsічiї, пiкtopiї, aкtopiї ші toцї aptistiї, tpeбȣe съ fie пъскȣцї aptistї. De мȣлte opї s'а възȣtȣ къ ȣнȣ talentȣ ръmîne de moшtenipe întp'о famiлie, însъ se miкшopeazъ din цепераціȣне în цепераціȣне, пînъ кîndȣ ажȣнце ла цепераціȣнеа dȣпе ȣpmъ, atȣнчї natȣpa продȣче iapȣ ȣнȣ talentȣ mape, паркъ apȣ вpea съ se концентреze ші съ pesȣme în ачеstȣ продȣкtȣ, toatъ fopцa sa de maї *nainte*. Sîntȣ акȣмȣ în лȣme кîte-ва famiлiї паркъ пpiвiлiціate пentpȣ difepite apte. Famiлia лȣї Mozart este о famiлie мȣзiкaлъ; famiлiеа лȣї *Bach* а продȣсȣ 22 вîptȣoшї în мȣзiкъ; famiлiеа лȣї *Vernet* а продȣсȣ în tpeї цепераціȣнї чеї maї mapї tpeї пiкtopї аї лȣmї modepne; dapȣ famiлiеа лȣї *Hohlbein* а продȣсȣ шеапtе пiкtopї bestiцї. Famiлiеа лȣї Bernoulli а продȣсȣ optȣ цеоmetpї, чеї maї bestiцї în лȣmea modepнъ, de ші fie-каре dintp'înшiї а înчепȣtȣ о аltъ кapiеpъ.

Dapȣ нȣ нȣmaї talentele, чі ші defeкtele mopaле sîntȣ epeditape, maї кȣ seamъ banitatea, iȣбipea de помпъ, mîndpia, amбiцiа, iȣцеaлa, кpȣzimea, iȣбipea de чеpte, veseлia, iȣбipea de кȣноштiнцъ, iȣбipea de клъdipea каselopȣ шчл. Însъ edȣкaцiȣнеа ape asȣпpa desвoлtъpeї ачеstopȣ каpaкtepe, о foapte mape inфлȣiнцъ. Între toate defeкtele mopaле epeditape, чеа maї tepiбiлъ este sinȣчidepea. Къчї s'а възȣtȣ oamenї tpъindȣ în чipкȣmstanцеле челе maї fepiчitе; кȣ toate ачеstea, s'аȣ sinȣчisȣ ші къȣtîndȣ dȣпе motiве, нȣ s'а гъsitȣ аlte de кîtȣ къ sinȣчidepea epa ȣнȣ dapȣ tepiбiлȣ de moшtenipe în famiлiеа лорȣ.

Asemenea îmпpeцiȣpъpї кȣpioase гъsimȣ ші ла niшte defeкte materiaле але корпȣлȣї, прекȣmȣ: чioкȣлȣ de iепȣpe (бȣzеле tъiate ка ла iепpї), деџете de npisoase (кîte 6 деџете întp'о mînъ) saȣ defeкtȣлȣ нȣmitȣ Haemorhagiea (сънџеposȣ) adeкъ sîntȣ oamenї каpe аȣ о natȣpъ непорочitъ къ, кîndȣ îшї факȣ чеа maї miкъ panъ, сънџеле лорȣ нȣ stъ zile întpeцї. Пе asemenea oamenї, о лiniтoape поate съ'ї omoape; къчї e imposiбiлȣ ка съ împiedichе чіне-ва сънџеле de ла miка pana фъкȣtъ п'în лiniтoape. Dapȣ este iapȣ кȣpiosȣ къ ачеstȣ defeкtȣ de Haemorhagie este de moшtenipe нȣmaї ла бъецї dapȣ нȣ ла fete. Asemenea sîntȣ de moшtenipe боaла skpofȣлiлopȣ, oftiкa (tuberculosa) tpînшiї, боaла de окї, slъбiчiȣнеа а бъшічеї ȣdȣлȣї (ачешtiї oamenї tpeбȣe съ lase ȣdȣ foapte desȣ). Пе d'аltъ napte, sîntȣ de moшtenipe фpȣmȣseцеа корпȣлȣї, бътpîneцеа mape, съnъtatea ші гpъsimea корпȣлȣї; пъріnцiї гpaшї, papȣ къ аȣ копiї sлабї.

Поate съ se snepie ȣнiї din лeкtopiї noштpiї „ȣнї“ ші съ не întpeбе: oape п'apȣ fi о tpistъ soaptъ пentpȣ ȣнȣ omȣ каpe ape ȣнȣлȣ d'ачеste нȣmepoase defeкte, dакъ apȣ fi siлitȣ съ нȣ se maї însoape пentpȣ ачеasta, ка съ нȣ продȣкъ копiї болнавї ші непорочiцї? Пînъ акȣmȣ aша este, ші ȣнȣ omȣ кȣ кȣцетȣ кȣpatȣ tpeбȣe съ gînдеaskъ бiне пînъ съ însoapъ, dакъ нȣ фаче вp'ȣнȣ пъкatȣ кȣ ȣpmaшiї съї. Sintemȣ înкpedinцaцї

къ ва вeni ȣнȣ̆ timпȣ̆ în каре ши statȣлȣ̆ ва авеа dрепtȣлȣ̆ d'a kontрола късъtoriile din пȣнkтȣлȣ̆ de ведере fizikȣ̆ ши моралȣ̆. Съ нȣ пермitъ ка ȣнȣ̆ oftikosȣ̆ съ iea o fатъ tînъръ ши сънътoaсъ, съ непорочeaскъ пе еа ши пе копii eĭ. Съ протеџе tinерimea în kontра tiраnieĭ ши лъкоmieĭ ȣнора пъринџĭ каре, кȣ сънџе рече sакрifiкъ toate fериčирea fетелорȣ̆ лорȣ̆ пе алtарȣлȣ̆ шȣрdарȣ̆ ал intереsȣлȣĭ лорȣ̆ пропрiȣ̆, silindȣ̆ o fатъ tînъръ ши фрȣмoaсъ а ренȣнџа ла toate simџiрiле sале delikate ши sперанџеле de ферičiре ши легînd'о кȣ soapta ȣнȣĭ бърбатȣ̆ бътрînȣ̆, dекрепid, ȣрîčiosȣ̆ ши pidiкȣл, нȣмаĭ fiind къ ел е богат ши къ eĭ (пъринџiĭ) нȣ о съ fie siliџĭ a da fеteĭ лорȣ̆ о sestре конвенабiлъ. Asemenea fапtе sînтȣ̆ адевъраte крiме din пȣнкtȣлȣ̆ de ведере моралȣ̆, de ши пеdeanѕа лорȣ̆ нȣ е формȣлатъ пînъ акȣмȣ̆ în nічĭ о kondiкъ пеналъ; dарȣ̆ adевърата пеdeansъ а ачесторȣ̆ пъринџĭ denatȣраџĭ, este viitорȣлȣ̆ плinȣ̆ de жале ши dȣреpе каре съ 'шĭ гъseaскъ eĭ însȣшĭ; къчĭ asemenea късъtoрie adȣче dрептȣ̆ ши în skȣрtȣ̆ timпȣ̆ пе viktima de ла алtарȣ̆ пînъ ла мормînтȣ̆.

Erodiulŭ.

Între пасеріле este о deoseбitъ класъ каре este каракtеrizatъ прin нiште semne кȣ totȣлȣ̆ партiколаре. Ачесте пъсърĭ se нȣmeskȣ̆ *пічіоранџĭ* (Grallae, Echasiers) къчĭ маĭ toate, аȣ̆ пічіоаре foarte лȣнџĭ, паркъ ȣмблъ ка komedianџiĭ пе пічіороаге. Natȣра ле а datȣ̆ denadins ачесте пічіоаре лȣнџĭ, fiindȣ̆ къ ле а хотърîtȣ̆ ка съ se џie în локȣріле бълтоасе; de ачеea, dакъ арȣ̆ авеа пічіоаре skȣрte, s'арȣ̆ кȣфȣnda пînъ ла гîтȣ̆ ши арȣ̆ мȣрі.

Întр'ачеастъ класъ маре, окȣпъ џенȣлȣ̆ еродiȣ̆ (Ardea, Heron) ȣнȣ̆ локȣ̆ foarte important, fie прin нȣмерȣлȣ̆ челȣ̆ маре алȣ̆ sпеџелорȣ̆, fie ши прin фолосȣл че оаменiĭ аȣ̆ трасȣ̆ d'ачеастъ пасере.

Еродiȣлȣ̆ аре ȣнȣ̆ гîтȣ̆ foarte лȣнгȣ̆, ȣȣџiре ши îлȣ̆ кȣрбеазъ în форма de S кîndȣ̆ sбоаръ. Ȣнȣ̆ лȣкрȣ ремаркабiлȣ̆ ла ачеастъ пасъре, sînтȣ̆ патрȣ локȣрĭ, doȣ пе пептȣ̆, doȣ пе спатъ, акоперitе кȣ fȣлџĭ грошĭ. Sînтȣ̆ о мȣлџimе de sпеџе de Еродiĭ în лȣме, însъ în Еȣропа se afлъ маĭ кȣ seamъ онтȣ̆ sпеџе, каре нȣ sînтȣ̆ бȣне de mîнкаре, къчĭ карнеа лорȣ̆ аре ȣнȣ̆ miросȣ̆ de вînатȣ̆ неплъкȣтȣ̆, апоĭ факȣ̆ ши stрiкъčiȣнĭ марĭ în бълџĭ ши лакȣрĭ de пештĭ; къчĭ ачеастъ пасъре este foarte mîнкъčioaсъ ши foarte лакомъ de пеште.

Пасърea: Еродiȣлȣ̆ маре (Ardea Alba.)

Dintре ачесте sпеџе, номенimȣ̆ аiчĭ маĭ кȣ seamъ ȣна нȣмitъ *Еродiȣл маре арџintiȣ̆* (Ardea alba, везĭ алътȣрата fiгȣръ); корпȣлȣ̆ лȣĭ е албȣ̆ ка зъпада, нȣмаĭ ла ȣнгiiле гȣреĭ ши ла ръдъčina фълчеĭ de жосȣ̆, е галбенȣ̆. Пенеле пе spate sînтȣ̆ паркъ sбîрлiте. Мъримеа лȣĭ е de 3 пічіоаре; кîndȣ̆ џine amîndoȣ арiпiле întinse, аре о мъриме de 5 пічіоаре ши маĭ бiне.

Ачеастъ пасъре este adевъратȣлȣ̆ орнаментȣ̆ алȣ̆ мъреĭ Mediterane; ведереа ȣнеĭ soчiетъџĭ d'asemenea пасърĭ елеганте, марĭ ши албе, каре шедȣ̆ лiнiштiте пе марџинеа ȣнеĭ бълџĭ ши кîndȣ̆ вѣдȣ̆ къ s'апропiе чine-ва, îndатъ se sȣе în аерȣ̆ ши fȣгȣ̆ тоџĭ; ачеастъ ведере, zічемȣ̆, este atîta de фрȣмоасъ ши intереsantъ, în кîтȣ̆ прivitорȣлȣ̆ este арȣнкатȣ̆ întр'о admiраџiȣне аша de маре, în кîтȣ̆ н'аре timпȣ̆ ши ȣîтъ кеарȣ̆ съ dea кȣ пȣшка întр'însеле.

În марџinea Дȣнъреĭ în Пріnчіпателе-Ȣнite ачеастъ пасъре se џine ши îшĭ фаче кȣiбȣлȣ̆ съȣ̆, орĭ sinгȣратiкȣ̆, орĭ în soчiетъџĭ кȣ алџĭ semenĭ аĭ лȣĭ. Femeла пȣне 3—4 оȣъ верzĭ întре stȣfe saȣ̆ пе арборĭ ши пе ȣртъ îнчепе съ ле клочеаскъ; dарȣ̆ пе кîndȣ̆ femeла клочеште, бърбъџелȣлȣ̆ îĭ adȣче de mîнкаре. Нȣмаĭ în ачеастъ

періоадъ, вінъторії ноїȣ съ'лȣ прінзъ, къчі алтmintpeлеа ачеastъ пасъре este atîтȣ de sfiiчіоасъ ші de превъзътоаре періколȣлȣї, în kît e foapte греȣ de прinsȣ. Дарȣ вінъторії каȣтъ дȣпе dînsȣ к'ȣnȣ mape zeлȣ, fiindȣ къ пенеле sале sînтȣ foapte stimate. Ачеste пене ажȣnsȣ kîte odatъ ла лȣнціmea de 20 полічі, ші kîndȣ sîntȣ аша de лȣнці ші d'о колоаре албъ кȣратъ, atȣnчі аȣ ȣn преціȣ foapte mape. О панъ sinгȣръ, kostъ 3—4 sfanціхі kîte odatъ.

Epodiĭ se пȣtpeskȣ de пеште, каре 'лȣ прindȣ лesne прin чіокȣлȣ лорȣ лȣнгȣ, каре шeade пе ȣnȣ rîtȣ înкъ mȣлтȣ maĭ лȣнгȣ.

Din алте спеце de Epodiĭ поменimȣ aічі спеца нȣmitъ *вака de балтъ* (Ardea Stellaris) къчі ла епока împreȣнъреĭ sekселорȣ, ачеastъ пасъре stpigъ ка о вакъ, asemenea ші Epodiȣ de ноаптеа (Ardea Nycticorax) к'о figȣръ foapte біzаръ (пȣтemȣ ziче de sперіatȣ); пе чeafъ аре tpeĭ пене лȣнці foapte stimate; Epodiȣлȣ ченȣшіȣ (Ardea cinerea) каре, kîndȣ se adȣnъ în чeтe împreціȣрȣлȣ ȣнȣї орашȣ, поate съ'лȣ împȣцъ de kadaвере de пеште moptȣ каре adȣnъ împреціȣрȣлȣ кȣїбȣрілорȣ лорȣ (ȣnȣ лȣкрȣ каре s'a întîmплатȣ odatъ în Biena.)

În timпȣріле de mizлокȣ, kîndȣ Siгнорі марĭ петречеаȣ віеаца лор кȣ спектаколȣл вînatȣлȣї шоїmȣрілорȣ atȣнчі ера обічеїȣ d'a аціца о бъtълie întpe шоїmȣ ші Epodiȣ, adекъ a bedea кȣm întpe doĭ, шоїmȣлȣ atакъ пе Epodiȣл ші ĭĭ skoate пештеле прinsȣ, din гȣръ. Моралȣлȣ ачеsteĭ komediĭ ера къ: ле плаче оamenілорȣ a прiвi ла о лȣпtъ întpe doĭ хоцĭ. Kîndȣ ȣnȣ хоцȣ maĭ mape atакъ пе алtȣ maĭ mikȣ, ка съ'ĭ skoaцъ жafȣлȣ din rіаре; însъ пȣ пеntpȣ фолосȣлȣ viktimeĭ, чі пеntpȣ fолосȣлȣ съȣ пропріȣ. Къчĭ че avantaціȣ авеa бietȣлȣ пеште dакъ ера skosȣ din гȣра Epodiȣлȣї ка съ fie inгіцітȣ în гȣра шоїmȣлȣї?

Аша не повеsteшte ші istopiea лȣmiі, къ s'a întîmплатȣ asemenea întpe oamenĭ ші попȣлĭ. Ȣнȣ пополȣ slaбȣ ші опріmatȣ, kîndȣ алергъ ла ȣнȣ алtȣ din чеĭ пȣтерnічĭ dapȣ ръпitopĭ ка съ'лȣ skane, ачеstȣ „liberator" îлȣ skanъ din гȣра tipanȣлȣї съȣ, însъ пȣ ка съ'ĭ dea лібертate, чі ка съ'лȣ înгіцъ елȣ însȣші.

Despre mъsȣріле antiче.

De

A. Treb. Lauriani.

G. (Ȣрmape.)

I. Din komпȣtȣлȣ Romaniлорȣ de 100,000 (centena millia nummûm) se пъкȣ în евȣлȣ meziȣ metodȣлȣ de a komпȣta дȣпъ sȣmme (σωμία carrica charge, jüc) de 100,000 asпрі saȣ пȣmmĭ dъ арцintȣ, ші дȣпъ пȣнцĭ saȣ бȣрse de 50,000 asпрі saȣ пȣmmĭ.

Къndȣ assapiȣлȣ fȣ skpintȣлapiȣ, adекъ de $^1/_{288}$ лібръ romanъ, atȣnчĭ карка de 100,000 asпрі tръцеа 344 лібре saȣ 86 ока de арцintȣ, прin ȣрmape пȣнгa 43 ока de арцintȣ.

Къndȣ asпрȣлȣ fȣ de $^1/_{336}$ лібръ romanъ (sesterцȣ din denapiȣлȣ репȣбліkanȣ) atȣnчĭ карка de 100,000 asпрі (валоареа de 1000 репȣбліkanĭ de аȣрȣ) tръчеа 300 лібре saȣ 75 ока de арцintȣ, прin ȣрmape пȣнгa 37 $^1/_2$ ока de арцintȣ.

Къndȣ asпрȣлȣ fȣ de $^1/_{384}$ лібръ romanъ (sesterцȣлȣ din denapiȣлȣ imпepiaлȣ), atȣнчĭ карка de 100,000 asпрі (валоареа de 1000 domiціanĭ de аȣрȣ) tръцеа 264 лібре romane, saȣ 66 ока de арцintȣ, прin ȣрmape пȣнгa 33 ока de арцintȣ.

Къndȣ asпрȣлȣ fȣ de $^1/_{400}$ лібръ romanъ, atȣнчĭ карка de 100,000 asпрі tръцеа 250 лібре rom ne, saȣ 62 $^1/_2$ ока de арцintȣ, прin ȣрmape пȣнгa 31 $^1/_4$ ока de арцintȣ.

Къndȣ asпрȣлȣ fȣ de $^1/_{500}$ лібръ romanъ, atȣнчĭ карка de 100,000 asпрі tръцеа 200 лібре romane, saȣ 50 ока de арцintȣ, прin ȣрmape пȣнгa 25 ока de арцintȣ.

Къndȣ asпрȣлȣ fȣ de $^1/_{600}$ лібръ romanъ, atȣнчĭ карка de 100,000 asпрі (валоареа de 1000 Konstantinĭ saȣ solzĭ de аȣрȣ) tръцеа 166 $^2/_3$ лібре romane saȣ 41 $^1/_2$ ока de арцintȣ ші прin ȣрmape пȣнгa 20 $^3/_4$ ока de арцintȣ.

Кънdȣ аспрълȣ fȣ de $^1/_{800}$ лібръ романъ, atȣнчі карка de 100,000 аспрі (валоареа de 1000 флорентіні de аȣрȣ) тръцеа 125 лібре романе, саȣ 31 $^1/_4$ ока de арџінтȣ, ші прін ȣрмаре пънъ-га 15 $^5/_8$ ока de арџінтȣ.

Кънdȣ аспрълȣ fȣ de $^1/_{1000}$ лібръ романъ, atȣнчі карка de 100.000 аспрі (саȣ de 1000 леї) тръцеа 100 лібре романе, саȣ 25 ока de арџінтȣ, ші прін ȣрмаре пънга 12 $^1/_2$ ока de арџінтȣ, în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 2787 флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 1394 флоріпџї de арџінтȣ.

De кънdȣ аȣ скъзѕтȣ ла Konstantinopoli аспрълȣ ла ачеастъ мікъ кантітате (de $^1/_{1000}$ лібръ романъ), ші аȣ înчепѕтȣ а se пътера 100 аспрі пре ȣнȣ леȣ, s'аȣ întродѕсѕ карка de 1000 леї ші пънга de 500 леї. Ачешті пътерї аȣ ръмасȣ апоі ші de ачі înainte, верї кітȣ s'аȣ мікѕшоратȣ левлȣ. Аша:

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{12}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї тръцеа 84 лібре романе саȣ 21 ока de арџінтȣ, прін ȣрмаре пънга 10 $^1/_2$ ока de арџінтȣ, în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 2341 флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 1170 флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{15}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї тръцеа 66 $^2/_3$ лібре романе саȣ 16 $^2/_3$ ока de арџінтȣ, прін ȣрмаре пънга 8 $^1/_3$ ока de арџінтȣ, în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 1856 фл. de арџінтȣ, еаръ пънга 928 флоріпџї de арџінтȣ.

Кънd левлȣ fȣ de $^1/_{20}$ ліб. ром., атȣнчі карка de 1000 леї тръцеа 50 лібре романе саȣ 12 $^1/_2$ ока de арџінтȣ, прін ȣрмаре пънга 6 $^1/_4$ ока de арџінтȣ, în монетъ модеръ аȣстріакъ карка 1394, флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 697 флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{30}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї тръцеа 33 $^1/_3$ лібре романе саȣ 8 $^1/_3$ ока de арџінтȣ, прін ȣрмаре пънга 4 $^1/_6$ ока de арџінтȣ, în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 928 флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 464 флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{60}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї тръцеа 16 $^2/_3$ лібре романе саȣ 4 $^1/_6$ лібре ока de арџінтȣ, прін ȣрмаре пънга 2 $^1/_{12}$ ока de арџінтȣ, în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 464 флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 232 флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{100}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї (валоареа de 600 флорентіні de аȣрȣ) тръцеа 10 лібре романе саȣ 2 $^1/_2$ ока de арџінтȣ прін ȣрмаре пънга 1 $^1/_4$ ока de арџінтȣ; în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 278 $^2/_3$ флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 139 $^1/_2$ флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ fȣ de $^1/_{200}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї (валоареа de 300 флорентіні de аȣрȣ) тръцеа 5 лібре романе саȣ 1 $^1/_4$ ока de арџінтȣ прін ȣрмаре пънга $^5/_8$ ока de арџінтȣ; în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 139 $^1/_2$ флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 69 $^2/_3$ флоріпџї de арџінтȣ.

Кънdȣ левлȣ девені $^1/_{300}$ лібръ романъ, атȣнчі карка de 1000 леї (валоареа de 10 статерї de аȣрȣ) тръцеа 3 $^1/_3$ лібре романе, прін ȣрмаре пънга 1 $^2/_3$ лібре романе de арџінтȣ; în монетъ модернъ аȣстріакъ карка 93 флоріпџї de арџінтȣ, еаръ пънга 46 $^1/_2$ флоріпџї de арџінтȣ*).

II. Din челе че амȣ възѕтȣ în черчетъріле de пънъ аічі, пѕтемȣ съ не конвінџемȣ къ тоатъ редѕкціѕнеа монетеї, е о секътъръ пъскѕтъ din о спекѕлъчіѕне фінанціаръ ръȣ înџеsеаsъ. Прін редѕчереа монетеї пѕблікѕлȣ se înшалъ пѕмаї моментанȣ, еаръ dѕпъ че прічепе скъртъпътоаріа елȣ ѕіе прецѕріле лѕкрѕрілорȣ, ші ле пѕне еаръші în еквілібрїȣ кѕ металлѕлȣ. Фінанціаріѕлȣ înшалъ пре мілітарї ші пре фѕнкціонаріі саларісаџї, пѕтеръndѕ-ле лефіле în монетъ редѕсъ; însъ dѕпъ ачеа înшелъчіѕнеа se întоарче аѕсѕпра лѕї прін ръспѕndереа контрібѕціѕніі în ачеашї монетъ. Гѕвернѕлȣ se веdе атѕнчі констрінсȣ а сѕї контрібѕціѕнеа, прін каре dъ оккасіѕне ла пемѕлцѕміре ші ла търтѕръторї din партеа попорѕлѕї ші'ші întмѕлцеште гресъцїле адміністръчіѕніі прін лѕареа тъѕрілорȣ севере карі афаръ de ръѕлȣ морал, продѕкȣ еаръші spese маї марї. Апоі în респектѕлȣ коммерцѕлѕї, ал контракторорȣ пентрѕ дараверї, se наскȣ конфѕсіѕні din карі пѕ ѕрмеазъ алтȣ чева dекътȣ слъбіреа кредітѕлѕї пѕблікȣ. Маї біне ші пентрѕ înцелессѕлȣ коммѕнȣ, ші пентрѕ кредітѕлȣ, пѕблікȣ аръ fi de а лѕа аѕрȣ, арџінтȣ, саȣ ші арамъ кѕратъ, ші de а бате монетъ dѕпъ лібръ, ѕнџъ ші скрінтѕле нестръмѕтате, ші апоі de а пѕне în контракте ка Романії: Auri vel argenti probi tot librae Romanorum ponderum*). Ачеста е ме-

todȣлȣ челȣ maĭ sekȣрȣ, ші se înцелеџе de toatъ лȣmea; înшелъчiȣne нȣ поate sъ înkaпъ, fiind къ kontpъціnteле ieа кȣmпъna, ші кȣmпънеште sȣmma de аȣрȣ saȣ de арџintȣ кȣрatȣ. Чева maĭ греȣ лȣкрȣ este кȣ проба, fiindȣ къ нȣ toці oamenії se пріченȣ ла dъnsa. Ачі арȣ treбȣi гȣвернеле sъ'ші апліче прівігіереа лорȣ, ка sъ нȣ se батъ de кътȣ нȣmaĭ аȣрȣ ші арџintȣ кȣрatȣ.

III. De a însemna преціȣлȣ аȣрȣлȣі dȣпъ арџintȣ saȣ алȣ арџintȣлȣі dȣпъ арamъ, saȣ алȣ metaллелорȣ dȣпъ бȣкаte saȣ bite, este de prisosȣ; fiindȣ къ ръпортȣріле metaллелорȣ нȣ ръmъnȣ totȣ ачелеашi, ші преціȣлȣ лорȣ кътре лȣкрȣрі варіеазъ dȣпъ *mȣлціmea ші пȣціnъtatea* лȣкрȣрілорȣ ші dȣпъ рapitatea metaллелорȣ în diверселе локȣрі ші timпȣрі. Dintре toate metaллеле *арama* аȣ remasȣ maĭ konstante în преціȣл sъȣ кътре бȣкаte ші bite de ла Серbіȣ Тȣлліȣ пънъ în zілеле noastре. În Трansілвania нȣteмȣ sъ не serbimȣ кȣ kantitъціле de арamъ прin toate sekлеле пънъ în ziȣa de astъzĭ ка кȣ чеа maĭ sekȣръ mъsȣръ; în челе-лалte церрі але Еȣропеĭ варіеазъ maĭ mȣлтȣ saȣ maĭ пȣцinȣ, însъ niкътре аша ка sъ продȣкъ înкȣркътȣрі sensibiле.

Арџintȣлȣ în Italia de пре timпȣлȣ resбеллȣлȣі Таpentinȣ кънdȣ sta кътре арamъ ка 1: 400, înmȣлцindȣ-se sȣчessiве аціȣnse пре timпȣл лȣі Іȣліȣ Чеsapе a sta 1: 56. De ачі înкoаче se totȣ maĭ îmпȣцinъ, пънъ кънdȣ пре timпȣлȣ лȣі Dioклеціаnȣ se ашезъ кътръ арamъ ка 1: 100, еаръ кътре annonъ ка 1: 1. De ачі înainte remase konstante în кȣрsȣ de 1000 anni. În ачestȣ spaціȣ de timпȣ преціȣріле лȣкрȣрілорȣ estimate în арџintȣ daȣ mъsȣрі sekȣре. Din seкȣлȣлȣ XIV, ші maĭ алеsъȣ din алȣ XV ші алȣ XVI, dȣпъ deskoперіреа Амерічеĭ, еаръші se îmmȣлці арџintȣлȣ, пънъ кънdȣ аціȣnse a sta ка 1: 66 кътре арamъ, ші ка 15: 10 кътръ annoкъ: ва sъ zікъ преціȣріле лȣкрȣрілорȣ se sȣіръ de цiȣmъtate komparate кȣ арџintȣлȣ, în Трansілвania; еаръ în челе-лалte пърці але Еȣропеĭ (maĭ вътosȣ în челе аnnȣsane) se sȣіръ îndoitȣ ші întreitȣ, ші în алtеле ȣnde fȣsse арџintȣ maĭ пȣцinȣ, se sȣіръ împъtpatȣ.

Аȣрȣлȣ în Italia de пре timпȣл resбеллȣлȣі II, пȣnікȣ, кънdȣ sta кътре арџintȣ ка 1: 20, înmȣлціndȣ-se sȣчessiве, аціȣnse пре timпȣл лȣі Іȣліȣ Чеsapе a sta sȣntȣ рапортȣлȣ 1: 10. De ачі înainte se tot maĭ îmпȣцinъ, пънъ кънdȣ пре timпȣлȣ лȣі Теodosiȣ II, se sȣі ла рапортȣлȣ 1: 18 în Italia ші ла Konstantinonoлі. Dȣпъ ачеа maĭ рекȣлегъndȣ-se desvinse sȣчessiве пънъ пре timпȣлȣ лȣі Basiліȣ Мачеdon ла рапортȣл 1: 10 кътръ арџintȣ, 1: 100) кътре арamъ, ші 1: 10 кътре annonъ. (Ȣнȣ рапортȣ каре se поate лȣа de konstante în Трansілвania din timпȣлȣ лȣі Dapіȣ пінъ în sekȣлȣлȣ XV). De ачі înainte аȣрȣлȣ remase konstante кътре арamъ, бȣкаte ші bite, maĭ пънъ în zілеле noastре. În ачestȣ spaціȣ de timпȣ, maĭ de 1000 de annĭ, преціȣріле лȣкрȣрілорȣ estimate în аȣрȣ daȣ mъsȣрі seкȣре. Ла ачеasta se maĭ adaȣџе înкъ ȣнȣ folosȣ essenціал în kommute, къ moneteле de аȣрȣ аȣ remasȣ maĭ пȣцinȣ esпȣse алterъчiȣnії ші stpъmȣtъчiȣnії în гreȣtatea лорȣ, de кътȣ челе de арџintȣ. De ла deskoперіреа Амерічеĭ înкoаче аȣрȣлȣ каре s'аȣ adȣsȣ de акоlo, аȣ аpътatȣ нȣцinъ infлȣinцъ asȣпра modifікърії преціȣлȣі лȣкрȣрілорȣ în пърціле Еȣропеĭ opientaле, чева maĭ mȣлтȣ în пърціле oчidentaле, ȣnde fȣsse maĭ рарȣ пънъ ла ачеа епохъ. Dаръ арџintȣлȣ аȣ sȣітȣ преціȣріле de ла 1 ла 1 ½ în алte локȣрі ла 2, în алtеле ла 3 ші ла 4, maĭ вътosȣ în Галліа, Бritania ші Џерmania.

Komȣnікаціȣnĭ sчientifiче miчĭ.

Обsерваціȣніле meteoролоџiче ла Бȣкȣрештĭ de ла 8—15 *Іȣліе.*

Temperatȣра dȣпъ termometpȣ лȣі Reaumure, în ȣmбръ.

	Dim. ла ора 6,	d. a. ла ора 4,	seapa ла ора 10
Ла 8	15	29	15
Ла 9	14,5	29	15
Ла 10	15	29	15
Ла 11	15	29	15
Ла 12	17	29	17
Ла 13	18,5	29	17
Ла 14	18	29	17
Ла 15	17	29	16
Temperatȣра de mizлок	16,2	29	16

Бароmetpȣ a варіatȣ întpe 326 ші 328 лінії de Парisȣ.

Niчĭ o zi de плоае.

Tinъpitȣ în Tinoграfia Колеџiȣлȣі Sf. Saba.